

Відпочинок на лоні природи потребує обережного і відповідального відношення до залишків природного середовища в місті Запоріжжя і районах області.

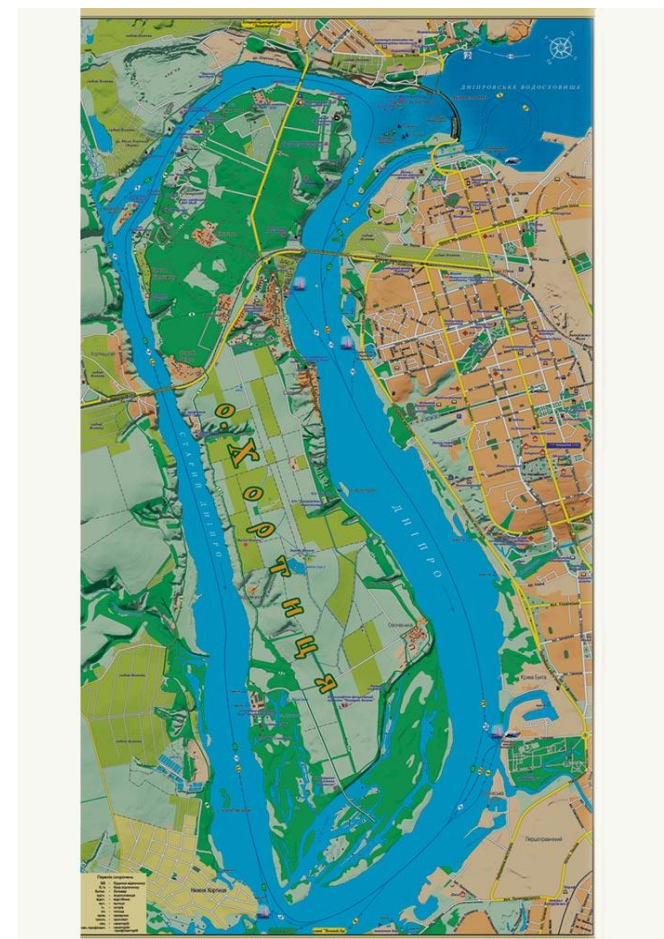
Для урегулюванні потоків «любителів природи», що заповняють територію острова Хортиця та берегові схили Дніпра на території обласного міста і залишають після «відпочинку» гори сміття і вижену територію, необхідно впроваджувати європейський досвід персонального відшкодування збитків природі і стимулювати цивілізовані, активні форми туризму і відпочинку.

Громадські організації, які діють в м. Запоріжжі, розробили пропозиції до міськради щодо сумісних дій по збереженню природних комплексів засобами просвітництва. /дивись сайт pro.vo.ua розділ «Каталог статей»-«Устойчивое развитие регіону»- стаття «Перспектива розвитку зеленого туризму». 24.02.2009 Любов Орлова»/.

Справа розвитку зеленого туризму на теренах області потребує ряд практичних кроків як громадськості, так і державних структур.

Прикладом такої взаємодії стала розробка першої топографічної туристичної карти «Острів Хортиця», 2006р, масштаб 1:20 000, яку видало ДНВП «Укрінжгеодегія» Міністерства природи України. В її розробці прийняли участь громадські організації і туристичні фірми.

На карті позначені діючі і перспективні туристичні маршрути: водні, піші, вело. Вперше на звороті картографічного матеріалу в розділі «Заповідна земля – Велика Хортиця» була розміщена інформація здебільше про природний феномен острова Хортиці - найбільшого річкового острова Земної півкулі. А в розділі «Відпочинок, туризм і екскурсії» опис краєвидів і маршрутів з координатами громадських організацій і турагентств їх розробників.

Перелік «зелених» маршрутів для оздоровчо-пізнавальних прогулянок з провідником:

маршрут 1

маршрут 3

маршрут 5

1.« До всяких боліт».

Початок маршруту від ж.д. станції «Січ» або у зупинки міського автотранспорту «Старий Дніпро».
Маршрут пролягає по південно-західній частині острова від західного мосту на острів з відпочинком у берега Дніпра.
Повернення по тому жє маршруту / дивись фотоальбом №1/

2.«Природно-паркові ландшафти Хортиці».

Початок маршруту від ж.д. станції «Запорізька Січ» або у зупинки міського автотранспорту «ЦІМЕЖ».
Маршрут пролягає по балці Велика Дубова до дендропарку, відвідання кінного клубу, через парк санаторія ОАО «Д/сталь» до східного берега Дніпра.
Кінець маршруту у зупинки мікроавтобуса./дивись фотоальбом №2/

3. «Холодна криниця».

Початок маршруту від ж.д. станції «Запорізька Січ» або у зупинки міського автотранспорту «Старий Дніпро».
Маршрут пролягає по західному узбережжю: балка Генералка вздовж скелі Гавунівська з виходом у балку Каракайку.
Після відпочинку у берега Дніпра від'їзд з острова у місто рейсовим автобусом профілакторія з-ду З/сталь./дивись фотоальбом №3/

4. «Козацька переправа».

Початок маршруту у північного мосту з правого берега на острів.
Маршрут пролягає по північно-західному узбережжю острова Хортиця до козацької переправи. Після відпочинку на узбережжі Дніпра. Від'їзд з острова у місто рейсовим автобусом профілакторія з-ду З/сталь./дивись фотоальбом №4/

5. «Історичні ландшафти Голови Хортиці»

Початок маршруту у зупинки міського автотранспорту тур.база «Хортиця».
Маршрут пролягає від лівобережного мосту на острів по північно-східному узбережжю з відпочинком на узбережжі Дніпра
Кінець маршруту у північного мосту на правий берег міста./дивись фотоальбом №5/

маршрут 2

маршрут 4

Розробниця: Орлова Л.О., менеджер, провідниця.